

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedéssel szemben.

HIRDETÉSENYEK.

Előzetési díj: az a kiadás körülbelül 1000
valamint a lap szövege leírásait illető
minden körülmények ide értendő.

Bérmunkások levelek csak ismert közéleti
fogadalmak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen napokonként, a vasárnap és péntek kivételével.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szombat Február 11.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hónapra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitör egyezési beiktatásáért 5kr
Bélyegző minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilvántartás 4 hasábos petitörért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 50 krajczár.

30. szám.

Az a nagy lelkesedés

(T.) Tekintetes szerkesztő ur! Egész Európában zeng a dicső himnusz még pedig a Bismarck beszédének tiszteltetére. — En tegnap, a beszéd olvasása után „prima furia” egy oly cikket írtam, mely nagyon is visszatetsző sipitást képezhetett ebben az általános hosszánban, s lehet hogy a T. szerkesztő ur, cikketem nem is adta. Engedje meg tehát, hogy ugyanazt a cikket más tonusból és más hangon, mely a nagy lelkesedésből nem fog úgy kisívitani, de megírassam, mert erősen megvagyok róla győződve, hogy az események nekem fognak igazat adni. Hát álljon itt írásba foglalva az én külön-véleményem:

A birodalmi és az összes magyar sajtó, oly ovációval fogadta a Bismarck beszédét, mintha legalább is nagy Németországnak a közepén németül érző emberek befolyása alatt volnának, és megfellekne ama édekekről, melyek ránk magyarokra nézve Németország érdekeivel nem épen egyenlők is lehetnek, s hogy a Bismarck beszéde felett ujjongni egyáltalában nincs okunk.

Azt, hogy a német parlament és nemzet lelkesedik, értem. Németország az erőnek, hatalomnak és dicsőségnek ily magas fokán még sohasem állt, a német nép tehát lelkesedhetik és inaugurálhatja azt a Bismarck politikát, melynek jelszava: Ne tekintsd senki érdekét, csak a magadét. de hogy ennek a politikának mi is olyan nagyon örvendhetnénk, azt tagadom.

A Bismarck mai beszéde, ami a mi érdekeinket illeti, csak javított és bővített kiadása volt annak, a melyet egyszer már elmondott, s melynek refrénje ugyan az volt, ami jelen beszédjének refrénje, hogy: „Mit neki Bulgária.” — S vajjon mit nekünk a beszéd többi része, ami nem egyéb mint egy apotheozis a a német dicsőségnek, s amely apotheozis görög tüzből maróan hull reánk az égő

szurok: Mit neki Bulgária? Reá nézve a bolgár hangulat (értsd hozzá a magyart is) nem iránytadó. Ha űk Bulgáriáért verekednének, tulajdonképpen azt sem tudnák, hogy miért verekedtek.

Nos hát az egész beszében ez az ami minket érdekel, s hogy ezek felett a szavak felett a nagy lelkesedés mire való? Igen sajnálom, hogy oly korlátolt elméjű vagyok, de nem tudom megérteni, sőt azzal a franczia lappal kezdek tartani, mely azt véleményezi, hogy a közölt szövetségi véleményből azt olvasta ki, hogy Ausztria-Magyarország a keleten csakis a aját számlájára üzhet politikát. Egy másik franczia lap pedig azt véleményezi, hogy: A béke kedvéért Németország felfogja eldozni Ausztria-Magyarország keleti érdekeit.

És mit mond Bismarck? Bismarck azt mondja, hogy egy orosz fegyveres beavatkozásnak a keleten ellene szegülne, de diplomatiail uton kész az orosz igényeket támogatni és Oroszországról befolyását Bulgáriában helyre állítani. Igaz, hogy ez a berlini szerződésnek helyreállítás, mert hogy Bulgáriában a fejedelem orosz kreatura, és a bolgár hadsereg tisztikara orosz legyen, és a berlini szerződésben nincs meg, igenis, de abban a kifejezésben „Oroszország régi befolyása” — ebben meg van, és Auszria-Magyarország programjával ellenkezik. Ergo Bismarck kijelentése helytelen, hogy Oroszország érdekei mellett diplomatiail uton kész az osztrák-magyar program elleni szövetségre, miután háborus uton nem teheti, mert itt a keze köve van. Hanem arra, hogy orosz szövetségben diplomatiail uton verjen meg bennünket arra szabad keze van.

Németország csak egy esetleges orosz támadás esetében védelmezne bennünket, de ha Oroszország diplomacieze győz le, nagyon természetes, hogy akkor nincs ok a támadásra. Na már pedig Vilmos császárnak és Bismarcknak az az egyedüli

érdeke, hogy háboru ne legyen, s ezzel a két kulaecsal majd csak elérik. Ha támadásról van szó, akkor Oroszországot fenyegetik, ha diplomatiail összeütközésről van szó, akkor minket fenyegetnek, ez a beszéd lényege.

Ennek a beszédnek éle nem az orosz ellen van intézve, sőt annak retentően hizeleg és növesztő a szarvát, hanem intézve van Franciaország és intézve van a magyar felfogás ellen.

Nos hát ezen az áron lehet béke. Ha Németország a keleti kérdésben, diplomacieze (!) Oroszország mellett foglal állást, ha ő felségét a szultánt kényszeríteni fogják, hogy Bulgáriát orosz kézre játssa, minket pedig hogy elhúzzák, akkor lehet béke. De hogy mi az ilyen békéért miféle lelkesedéssel viseltessünk Bismarck iránt, ki amint látszik az orosz is megakarja nyerni és pedig a mi rovasunkra, — én nem vagyok képes fel fogni.

Uj zászlósarak. A hivatalos lap tegnapi száma három királyi kéziratot közöl, melyek idős Szógyény Marich Lászlót, az eddigi főtárnokmestert, országbíróvá, idős gróf Zichy Ferencz, eddigi főasztalnokmestert, tárnokmesterré, gróf Csáky Albin, szepesmegyei főispánt, főasztalnokmesterré nevezik ki.

Uj képviselő választások. A függetlenségi Szabó Lajos dunaszerdahelyi — s a szabad elvpárti Horváth Mór szabadkai — orsz. képviselők választása megsemmisítetvén, köze ébb mindkét helyen új választás lesz.

Országgyűlés.

Budapest, február 9.

A képviselőház, mai ülésében befejezte a pénzügyi tárcza költségvetését és megkezdte a vallás és közoktatásügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

A pénzügyi vita tárgya ma már csak az államjavarok eladása volt. O. b. a. Balazs a maga módja szerint fejtegetvén a kérdést, sikerült ismét elérnie — az elnök rendreutasítását. J. u. h. Gyula azt hangsúlyozta, hogy az államjavarok eladását összhangzásban kell

hozni a beruházásokkal s oly módon kell eljárni az államjavarok eladása körül, hogy az ne idézzen elő depreziatiót. Kaiser János egy erdélyi állami hid eladása ellen szólott. Hegedűs Sándor előadó érdekes számadatokkal mutatta ki, hogy az államjavarok eladása és a beruházások összhangban voltak mindig tartva, s az állami vagyoncsere, különösen az utóbbi időben oly kedvező arányt tüntetett föl, hogy a beruházások összege tulajdonképpen nagyobb volt az államjavarok eladásánál. Tiszta Kálmán miniszterelnök azt mutatta ki, hogy az államjavarok eladása által a középirtokosság és a kisirtokosság erősödik; kijelentette továbbá, hogy a mióta a regalemegváltás tervben van, azóta regale el nem adatik.

A vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetését O. s. a. h. Sándor előadó elfogadásra ajánlván, rámutatott ama kulturális haladásra, melyet az utóbbi évtized alatt elértünk. Irányi Dániel a népnevelés és a vallásszabadság érdekében évente megújított beszédbe egy actualis passuszt iktatott be, melyben az ultramontan szellem különböző nyilatkozásairól szólott s ezek között említette azt is, hogy a jubiláló pápához intézett feliratban, a magyar főpapok a pápa világi hatalmát pengették. — Trefort Agoston közoktatásügyi miniszter, válaszában kérte a házat, hogy költségvetését pénzügyi szempontból bírálják s ne közoktatási szempontból, mert a pénzügyi szempont volt az irányadó annak összeállításánál. Kijelentette, hogy a szellemi szabadságnak és szabad kutatásnak mindig híve volt s a lelkiismereti szabadság sérthetlensége fölött öröklik, de azt a vallásszabadságot, a mit Irányi akar, politikai indokokból nem javasolhatja. Benedek Elek szólott föl ezután s szép sikerrel elmondott „első beszédében” a közoktatásügyi miniszter figyelmét felhívta a magyarifusági irodalom pártolására. Utána Kiss Albert szólott, főképpen a középiskolákról. J. s. z. s. k. y. Sándor báró, az Irányi beszédre czélozva, arra kérte a házat, hogy ne hozzák fel a vallásfelekezeti ügyeit. Irányi megjegyezte erre, hogy nem a vallásfelekezeti dolgait hozta föl, hanem az ország vallásszabadságáról beszélt.

Budapest, február 10.

A képviselőház tovább folytatta ma a közoktatásügyi költségvetés tárgyalását s a tételeket a felekezeti középiskolák segélyezéséig változatlanul megszavazta.

Az első szónok ma Komlóssy volt, ki főleg Irányival polemizált. Utána a sza-

semmi különös dolog nem volt. Ő hiven szolgálta a nagyságait, s a nagyságos asszony oly jó volt hozzá, hogy nem nézte őt eselédnek. — A nagyságos ur is mindig barátságosan bánt vele. Ő nem gondolta, hogy a nagyságos urnak valami kelemetlenséget okozhat azzal, ha a képet fölfüggeszti szobájában. Miért ne függeszthetné a falra a szentek képeit mellé, hiszen valóban úgy tiszteli emléket, mint valami szentét. Bocsánatot kér a nagyságos urtól, ha szomorú emléket költött föl benne a kép megpillantása.

Fehér Armin nem felelt. Azt hallotta, hogy valamit beszél a fiatal gazdatiszt, de nem hallott mitsen a mentegető, bocsánatkérő szavakból. Szeme mezeven a képre tapadt s nem figyelt semmi másra.

— Roszul van találva. — mormogá magában. — Nem volt ily beesett arca, ily hervadt, bubánatos képe. Nem igaz! Nem ilyen volt!

Szerfölött indulatosan ejté ki e szavakat s elfordult a képtől.

— Későre jár az idő, — szólott hosszas néma szünet mulva s szórakozottan kivonta zsebéből óráját; későre jár. Feküdjünk le. — Jó éjt.

S komoran leült az ágy szélére. — Vegye le azt a képet, — szólott aztán, visszaszólítva az ispánt.

(Folyt. köv.)

A nagymama.

(Téli történet.)

I.
A ködös félhomályban az a kis sárga ház ablaka kicsapódott egy percze. A kis aztalosné dugta ki a fejét, siró arcot vágva s könyörgő, szinte fájó hangon kiáltott rá a hóban gazoló örökre:

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A bojár leánya.

Regény.

Írta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Nem beszélt nejről. Gyöngédségből, kiméletből sem említhette nevét itt, hol Eszter rokonának házában állt, Eszter gyermekei közt s hol alig száz lépésnyi távolban állt Eszter sírja.

Csongrády Gyuri nem kérdezősködött. Nem akart tudni semmit.

De Eszter neve sem fordult elő köztük. Mindketten őrizkedtek megemlíteni, mindegyik tudta, hogy fáj az a másoknak. Beszéltek, mint-ha két ügyvéd jött volna össze, ridegen, hidegen, azon tárgyról, mely miatt Fehér Armin jött.

Fehér Armin engedékenynek mutatkozott mindenben. Szomorú egykedvűséggel fujdogálva szivarának füstjét, teljesen helybenhagyta Csongrády Gyuri kívánságait és ajánlásait. Néha néha félbeszakítva az üzleti beszélgetést, lehajolt az oldala mellett ülő kis Árminhoz s szőke haját simogatta.

A fiú félénken ült apja mellett s hízlegését nem viszonzotta hízlegéssel. Ugy látszott, mintha félne, idegenkednék atyjától, de nem mert távozni. Atyja csendesen eleresztette őt magát.

— Menj, kis Armin; talán álmos is vagy már? Menj, édes fiam, aludni.

A kis Ármin sietett jó éjt mondani. Álmos nem volt, de örült, hogy megszabadulhatott. A nagyobbik fiú Pali egész este elő sem jött. Atyja körülhúzózt, mintha keresné őt szemével; nem látta sehol, de nem kérdezősködött utána. Csak sokára, valami félóra mulva szakította félbe a nehézkesen menő beszélgetést, így szólott egyszerre Csongrádyhoz:

— Egészéges Pali?
— Egészéges és nagyon megnőtt, — viszonzá Csongrády.

Fehér Armin fölshajtott és többet nem kérdezett. Aztán áttért a beszéd ismét az üzleti dolgokra.

Csak valami egy óranegyed mulva szólt ismét Fehér Armin:

— Köszönöm Gyuri, hogy gondot viseltél a gyermekekre. Itthon van Pali?

— Itthon, viszonzá röviden Csongrády.

Meglátstott rajta, hogy óhajtott arról nem beszélni most. Fehér Armin újra elhallgatott s nem kérdezett többet semmit. Arczán végtelen szomorúság futott át; de csak pár percig tartott, aztán újra felvette melancholikus egykedvűségét, mint rendesen azon emberek, kik sokat szenvedtek!

A fiut nem látta, de a fiú látta őt. Késő éjjel, mikor Fehér Armin visszament udvarába az ispánhoz, a fiú utána lopózkodott.

Az ispánlak ablaka világos volt; gyertya égett benn. A zöld függöny, mely keskeny is volt, rövid is, és közepén szét is hasadt, mint az ilyen nőtlen legényeknél szokott lenni, nem takarta jól be az ablakot. Be lehetett látni.

Molnár Imre leterítette a külső szobában bundáját, arra feküdt. Megszokta ő azt, hált eleget így kint a földeken. Fehér Armin a belső szobában az egyetlen ágyat foglalta el. Valami nagyon kényelmes szállás nem volt ez, hanem Fehér Armin azért csak itt maradt; nem akart bemenni az uri lakba s az ispánnak, ki azt ki akarta nyitni, azt felelte, hogy csak hagyja azt most, ő itt akar maradni.

A fiatal ispán nem tett ellenvetést. Jól tudta, hogy szomorú hely volna most a kastély szobája a nagyságos urnak s éji nyugalmat nem találna a szobákban, hol a meghalt, sápadt aszszony képét látna, ki itt járt szelid aczával a szobákban, a folyottat levegőt az elhagyott ház-

badelvű párt sorából Hock János emelt szót, tartva egy igen jeles beszédet, melyet az egész ház nemcsak figyelemmel, de élvezettel is hallgatott végig. Szónok először Irányi fejtegetései ellen fordult s testestül-lelkestől a szabadság hívének vallván magát, szépen és magas szempontból fejtegette a közoktatás és cultura jelentőségét; majd haladá-sunkat mérleelve, a középiskolák fontosságáról és hivatásáról szót magvasan s a csonka középiskolák ellen állást foglalva, a társadalomban uralkodó téves és félszeg nevelési irányt apostrophálta. — A fiatal szónoknak sokan kívántak szerencsét sikerült szép beszédéhez.

Most Hock közoktatásunk hiányosságait taglalta s miután még Lukács Gyula is szót, Berzeviczy Albert államtitkár reflectál a szónokok ellenvetéseire, hol czáfolással, hol felvilágosítással, de mindig tárgyilagosan és szakszerűen és nagy hatást keltve.

Kiss Alber és Hock félreértett szavaik magyarázata után Irányi védekezett a vád ellen, mintha anticatholikus szellemben beszélt volna s kérte határozati javaslatának elfogadását, melyet azonban a ház mellőzött.

Az egyetem czíménél Komlóssy óvást tett az ellen, hogy az egyetem költsége az állami budgetbe felvéttetett; — Schwarcz Gyula pedig az egyetemeken és jogakadémiákon használt téves, helytelen közjogi tankönyvekre hívta fel a kormány figyelmét.

A tanintézetek teteleiről ismét Hock János szólalt fel, óhajta a közlekedést a realgymnasium felé; Orbán Balázs pedig a sz. udvarhelyi főreáliskola érdekében szólalt fel, mire Berzeviczy államtitkár megnyugtató és biztató választ adott. Ezzel az ülés véget ért.

A mire Bismarck tanit.

A pyramis, melyhez a bismarcki ékes-szólás hatalmas keretei illeszkednek és szerkesztve vannak, s a mely ez órában is még ura a helyzetnek és foglalkoztat minden szellemet, e tételben nyeri el csúspontját: „Istenben bízni és a puskaport szárazon tartani!“ Az Istenben való bizalomnak tényleg egy hatalmas vonása húzódik keresztül a nagy kancellár egész beszédén és minden részében áthatja a hétfői epochalis enuntiatiót. Bismarck el van telve a küldetésében és népének küldetésében való hittel, szírtje lenni a békének és az emberiség előrehaladó művelődésének: hatalmas szónoklatának minden egyes szava őszinte bekeszeretettel lehel. De szárazon tartja a lőporát, egész hatalmát, összes befolyását ráfordítja az népének végső erejét igénybe veszi, hogy a háboru veszélyével, ha azt minden erőmegfeszítés dacára sem lenne képes száműzni, győzelembiztosan szembeszállhasson. És mily gyengéd, az apainál több, éppen anyainak nevezhető aggodással gondoskodik, hogy a családapák, háboruba menve a hazáért, a legjobb fegyverrel, legjobb ruhával legyenek ellátva. Ezen igazán emberi, hő szívre valló vonás, mely az egész nagy beszédet átleni, inkább hozzájárult a német birodalmi gyűlésben és az egész német birodalomban példa nélkül álló egyhangúság

— Pszt, hallják, oh, nézzenek oda be. Széltől megtűjt, kis vörös kezével a kapu oldal mögé, ahol egy fél megrogyott szin áll, oda mutatott s megismétlé a könyörgést:

— Oda, oda menjenek be... Aztán beesapta az ablakot a kis asztal-lósné s belülről nagy mohósággal leste: szót fogadnak e neki az örök.

Azok szót fogadnak. Föltépték a hó között roskadozó szin spárgával beakasztott ajtáját.

Ah, ez a jelenet, a mire a kis asztal-lósné majd kiugrott az ablakon, megrázó volt.

— Na, itt lesz mit czipelni. Kurjant föl belől a szinben az egyik ör.

S kilép, a karja közt tartva egy beteg, sápadt fiatal nőt, a ki sivalkóva fordította vissza a fejét.

— Ne rikoltson galambom, — csitítja az ör, — a gyerek is jön.

Aztán kilépett a másik ör egy subadarabba s egy nagy piros kendőbe pólázott gyerekekkel, a ki sirással felégetett édesanyjának. A kis félregek csak a szeméi — apró kék gyöngyök — meg az orra látszik a sok szinü rongy pólából.

A szin beteg lakója elesenededett, csak nyújtogatta hosszú karjait a gyerek után, de az ör megnyugtatta, hogy jó helyen van, jó helyre mennek...

S a köpönyegével betakarta a remegő asszonyt...

Fünn a sötétben, mintha valami fehér alak szállt volna előre a menet előtt. A hosszú szárnyak lágyan csattognak.

A szél?

Nem, ez valószínűleg az irgalom, mely leszállt onnan felülről...

II.

A rabok ki vannak verve az udvarra. A Fia keres Téni, ez a gyerek rab, aki a tizenöt

előidézéséhez, mint azon büszke öntudat, az egész földtekét körülfogó politikai sasteinket, melyről a nagy kancellár epochális enun-tatiója tanuságot teszen.

Bismarck herceg helyettünk is beszélt. Egy pillanatra sem választotta külön a német birodalom ügyét szövetségesei ügyétől. Midőn Németországról szót, Ausztria-Magyarországot és Olaszországot is érintette mindannyiszor, erről tanuskodik beszédjének egész szabása és tenorja, egészen eltekintve azon mondatoktól, melyekben a szövetségeseket egyenesen megnevezni. A mi különösen a mi érdekeinket nevezetesen a bolgár kérdésben illeti Bismarck az igazságnak és az ügyállásnak megfelelőleg kerekén kijelentette bár, hogy Németország Bulgáriával szemben csak másod sorban van érdekelve, de nem kevésbé kerekén értésére adta Oroszországnak, hogy csakis a szerződészerűleg őt megillető állás újból leendő elayerésére törekedhetik és ez irányban a német birodalom készséges támogatására számíthat a kkor, ha jogainak visszaszerzését a népjog által kijelölt honnet uton. Bulgária szuverenitását a szultán náli eszközli. Bismarck loyális, megbízható barátunk, biztosak lehetünk, hogy az esetre, ha Oroszország mindenek dacára, várakozás ellenére a bolgár szikráit fellobbanó háborui lánggá szítaná, szövetségeseink szerződészerű kötelezettségüket haladéktalanul és teljes mérvben teljesítendik. Ez azonban semmiesetre sem old fel bennünket kötelességünk alól, hogy mindenek előtt s a legkiegő-bíto mérvben emelkedjünk feladatunk magaslátára, nagyhatalmi állásunk méltóságára, külön érdekeink gondos védelmezésére. Mi is bízunk Istenben; de e mellett szárazon tartjuk puskaourunkat, mint Németország és ha fiainknak s testvéreinknek óránkint készen kell lenniük a legnagyobb becsület, de egyszersmid a legnagyobb áldozatkészség utjára lépni, saját éltüket, feleség és gyermekek életboldogságát hazáért és népméltóságot kockáztatni, akkor legyenek ők is ellátva a legjobb fegyverrel és ruházattal, miként Németországban.

Igyen van-e? Harczosaink el vannak ellátva mindazzal, a mi védi s épségben tartja őket a tél fagyában és a nyár hevében! Elvannak e eléggé látva különösen honvédeink egy téli hadjárat esetére is nemcsak jó felsőruhával, hanem egészségi szempontból talán még fontosabb azon ruhadarabokkal is, melyek a testet közvetlenül fedik és védik? Nem hiábavaló kérdés ez — írja a „Pester Correspondenz.“ A közös hadseregről e tekintetben eléggé gondoskodva van, az osztrák honvédségről a birodalmi tanács költségvetési bizottságában tegnap tárgyalt s elfogadott s a birodalmi tanácsban legközelebb tárgyalandó törvény gondoskodik: hogy áll a mi honvédségünk?...

esztendőből amit élt, ötöt már a fogságban töltött, a knt jegét hasogatja egy baltával tánczol didereget s belefúj fájdalmas arczal a markába. A cimborája aki fát hord a pin-céből, neveti, s odaverdesi megfagyott, föl-püffedt kezét e farakáshoz. Ő így melegsik. Ezalatt beállítják a kapitány elé az este behozott beteg asszonyt. Az ör karján viszi utána a gyereket.

— Mind a kettőt karon hoztuk be az éjjel — kezdi jelentést az ör — ez itt (az asszonyra mutat) az anyja ennek (a gyereket meghimbálja) Egy szinben majd megfagytak. Ez a poronty egy szalma, meg rongyból csinált valóságos fészekben hempergett. Ez az asszony meg úgy fekiült keresztül rajta, hogy melegítse az istenadát. Ugy voltak együtt. Hanem ez a némbor furcsa egy asszony. Nem mondja meg a nevét.

A beteg nő sötét, nagy szemű, melyek lázban égnek, kinyitja és kéri pillantást vet a bírora.

— Kicsoda maga? Kérde tőle a bíró.

Lesüté a szemét megint e nem válaszol.

— Itt nem lehet névtelenül szerepelni, jó asszony, — inté a bíró. A nevét, a nevét.

A fiatal nő sirva fakad.

— Minek a nevem? Nem veszik az urak hasznát. Ne kívánják, hogy megmondjam. Nem loptam, nem öltem. Bűnöm van, de de azért mér — lássák! — szenvedek.

S pirulva odaemutatott a gyereke, aki csendesen viselte magát az ör karján.

A bíró körülbelől sejtette a dolgot hogy miért titkolja a nevét a szerencsétlen nő. Mégis faggatta.

— Hát miért nem mondja meg a nevét?

— Félek...

— Mitől?

A boldogtalan nő magára mutatott a kezével.

— Ebből a sok piszokból minék essenn rá egy csepp is...

Külföld.

Az angol trónbeszéd, mely febr. 9-dikén mondatott el hű visszatérőkrése az általános politikai helyzet bizonytalanságának. Régebben csüörtökön történt először, hogy Vik-toria királynő a parlamentet olyan trónbeszéd del nyitotta volna meg, mely a külpolitikai kérdéseket egyáltalán érintetlenül hagyja s a fenforgó harezias kilátásokkal szemben esu pán annak említésére szorítkozik, hogy a ka-binet minden nagy hatalom részéről azon biz-tositást kapja, hogy óhajja a béke fenntartá-sát. — De hogy ez az óhaj teljesülni fog, hogy teljesülését némi bizalommal lehetne reményleni, arról a trónbeszéd nem tesz em-lítést. E hallgatás pedig sokat mond s kifejezi az angol világban uralkodó pesszimizmust. Annál többit foglalkozik a trónbeszéd az abisszini békemisszióval! A Suez-csatornával s más ügyvel, melyek kétségkívül fontosak ugyan, de Oroszország fényesét magatartá-sával szemben mégis csaknem teljesen háttérbe lépnek. A belügyek terén a trónbeszéd az eddigi ir politika fenntartását proklamálja ugyan, de az ir parasztság számára fontos reformintézkedéseket helyez kilátásba.

A német trónörökös. A német trónörö-köst tegnap előtt operálták San-Remóban. Az operáció alatt nem vesztette el eszmé-létét és nem érzett fájdalmat. Nem egész téas kanálnyi vér folyt el. A trónörökös egészen jól érzi magát, de nem szabad beszélnie. — Noha nincsenek oly jelenségek, melyek la-ryngitesre mutatnának, a beteg néhány napig az ágyban marad. Mackenzie újból konsta-tálta, hogy a trónörökös jelenleg sokkal kön-nyebben lélegzik, mint az operáció elő-tt. — A köhögési rohamok teljesen meg-szűntek. Az operáció több kellemetlen kö-vetkezményeitől, mint pl. a bronchitistól, a trónörökös Mackenzie véleménye szerint, tel-jesen meg lesz kímélve.

Napi hírek.

— Symphonia-hangverseny. A cs. k. 39-gye. zenekara által Czapek Péter kar-mester vezetés alatt, mint minden évben, az idén is symphonia hangverseny tartatik és pedig az első febr. 26-án, a második Már-ez. közepén. A m. t. műkedvelők tisztelt-teljesen kéretnek a részvételre. A zenebarátok sé bérlek részére alirási iver Csáthy Kurkönyv kereskedésében vannak letéve. A legköze-lebbi hangverseny műsora a következő: 1. Rossini: Nyitány „Taneréd“ 2. Liszt. magyar rapsódia 4. sz. 3. Thoma s a m. b. r. „Mignon“ 4. Veroné Margó Célia urnó által énekelve. 5. Zichy gróf G. Weber-dal or-chesterre. 6. Beethoven Symphonia D. durban. a) Bevezetés, Allegro, mo-derato, b) Larghetto, k) Menuetto, d) Finale Allegro con brio. Ezen élvezetes hangver-se nyekre felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

— Kinevezés. Felkértünk annak szá-batosabb kifejezésére, hogy Dóczy Jó-zsef közigazgatási joggyakornok a hely-beli pénzügyigazgatósághoz nem segédfo-galmazónak, hanem második osz-tályú fogalmazónak lett kinevezve.

— Hadmentességi adófizetés ügyében fi-gyelmeztetés. Az 1889. évi XXVII. t. cz. cikk 13. §. 3. d. pontja értelmében, mind n e vá-roshan s ennek területén lakó mezőgazdák, gyártulajdonosok, gyárigazgatók, kereskedők, iparosok, vállalkozók, szülők, gyámok ezennel felhivatnak, hogy a nálok alkalmazaaban álló

A bíró megprezen. Hisz ez nem épen közönséges teremts. Bizalmasan, szelíden szól hozzá:

— Csak mondja a nevét, nem lesz semmi baj. A nevét tudni kell.

Sir fudokolva a nő:

— Szomaházy Agnes...

A bíró előtt ismerős ez a név. A néhai megyei hivatalnok özvegyét, a tisztas öreg nőt ismeri. Most érti már, mért titkolta a nevét a szerencsétlen Szomaházi leány.

A bíró azonnal irt az anyához kérve őt, hogy jelenjen meg a hivatalban, mert szerencsétlen leánya a vároházan van beteg, elhagyatva.

Az ör visszajött a válasszal. A tisztas urnó ezt írta a bírónak: „Uram, nem engem illetnek a sorok. Nekem nincs leányom.“

III.

Egyelőre nem tudják, mit csináljanak a boldogtalan nővel és a gyermekekkel.

Lent a souterainben megsűrűsödött a ho-mály. Terjeszkedett az est. A zárkában vak sötétség bujt. Az ör a kapu alatt erősen verte a lábait a kövezethez. Az Andrások lenyugodtak.

Egy kendőben burkolt nő surant be hirtelen a kapu alá. Odalépett az örhez s így könyörgött hozzá:

— Álljon szöba velem édes barátom.

— Kicsoda maga?

— Ne kérdezze.

Szólt a rejtélyes nő s az örnek a ke-zeibe adta a bevezető argumentumot, mire az ör meghallgatta és az őrszoba felé mu-tatott.

— Ott vannak.

Az asszony elkapta az ör kezét.

— Az anyával együtt alszik a gyerek?

— Együtt.

vagy családjokban és gondnokságok alatt élő hadmentességi díj fizetésre kötelezett munká-saik, segédjeiket, cselédjeiket, családtagjai-kat, illetve gyámoltjaikat — legyenek azok ide való illetőségű, vagy vidékről Debreczen-be költözöttek is, — komolyan oda utasítsák, hogy az 1888 ik évi hadmentességi díj kive-téséhez szükséges vallomástétel végett 1888. évi febr. hó folyamán a városházánál levő hadmentességi díjkivető hivatalban, pénz-bírság, esetleg fogságbüntetés terhe alatt mulhatatlanul megjelenjenek. A hadmentességi díjköteles egyén pedig az iránt hivatik fel, hogy az 1888. évi hadmentességi díj alapjál szolgáló 1887. évi egyenes állami adóját tar-talmazó adókönyvecskéjét — hadmentességi díjkönyvével együtt — legyen az saját sze-mélyére, vagy szülei nevére kiállítva, azon házszám feljegyzése mellett, melyben lakik, okvetlenül magával hozza, s a törvény 13. §. 3. pontjában kivánt adatokat bemondja, va-lamint az év közben beállott lakváltozását bejelenteni szoros köteletségének ismerje. — Azon esetben pedig, ha valamely hadmentes-ségi díj fizetésére kötelezett egyén a városhól elköltözni vagy távozni kívánja, a reája kive-tett hadmentességi díjat egyszerre lefizetni s elköltözését, vagy távozását a hadmentes-ségi díjkivető hivatalban szóval jelenteni kö-teles, — ellenesben a fent idézett törvény 20. §. sa értelmében a reá kivetett hadmen-tességi díj 3-6 szoros összegének megfelelő pénz bírsággal, esetleg megfelelő fogsággal fog sújtani. Végre oly esetben, midőn a 13 §. 3. pontja alatt említett védkötelesek had-mentességi díjkötelezettségük ideje alatt elhal-nak, kötelesek azoknak szülei, gyámjai, eset-leg nejei, vagy rokonai az elhalálozástól szá-mított 30 nap alatt az illető e czéla bé-lyegmentesen kiállítandó halotti bizonyít-ványt a fent nevezett hivatalban bemutatni, mivel annak nem teljesítése esetén azon szülő, gyám nő vagy rokon, ki az ilyen halotti bi-zonyítványt a ki tűzött határidőben be nem mutatja 1-5 frtnyi pénz bírsággal büntetetik meg. Debreczen 1888 febr. hó 10. A vá-ro si tanács.

— Táncmulatság. A debreczeni izr. ifju-ság mint minden évben, úgy az idén is az izr. elemi iskolák alapja javára táncmulat-ságot rendez. A táncmulatság 1888. febr. 25 én a Korona szálloda nagytermében tar-tatik meg. A meghívók már a napokban szét-küldetnek, és azok kik tévedésből meghívókat nem kapnak, de azokra igényt tartanak szí-veskedjenek Mendelovits Lajos ur üzletében jelentkezni, a hol a belépti jegyek is előre válthatók. Belépti jegy ára személyenként 1 forint.

— Nyilvános köszönet. Az iparos ifjuság önképző egyetemen házalapja javára nagy-ságos Thaly Kálmán országgyűlési képvise-lő ur 5, az az öt, forintot volt kegyes ado-mányozni. Ezen adományt leghálásabb kö-zszönetünkkel nyilvánítjuk. Debreczen 1888 feb. 11. Huber József elnök, Szedlák József pénz-tárnok.

— A kollégiumi ifjuság munkálkodása. A főiskolában — mint már említettük — csüörtökön olvastattatott fel az 1886/7-dik tanévre kitűzött pályázatok eredménye, melyet a bi-rálatok összegezése általában véve úgy szá-mra — mint minőségre nézve jónak jelez s az alapul szolgáló munkásságot jövőre nézve is követésre méltó példa gyanánt állít fel. Az eredmény következő: 1. Hatvani alapi-tványból kivált tüze „Elaboranda biographia Stephani Hatvani professoris Debrecziniensis“. Beérkezett két pályamű. Nyertes lett Non

— Csak megnézem őket.

— Azt szabad, de csendesen.

S belopózott csendesen a rejtélyes nő az őrszobába. Ott aludt az ágyon a „Szoma-házi-leány, a gyerek mellette pihegett.

Az ör bekandikált s nézte ezt a furcsa jelenetet.

A rejtélyes asszony óvatosan kiemelte az alvó anya karjaiból a csecsemőt, aztán lerogyott vele a padlón s zokogva csókolt.

Az ör vissza kullogott állomására.

A rejtélyes asszony is követte csak-hamar.

De mintha a nagy kendő alatt vitt volna valamit.

— Valamit sugott a nő az örnek s me-gint elhalgattatta egy kézfogással.

S kiosont. S csend lett megint.

Reggel volt nagy kiabálás a félhomályban.

— Ellopták a gyermeket!

A bíró elővette az őrt. Ott állt kétség-beesve a beteg leány.

— Kijárt az éjjel a fogházban?

Az ör vallott ijedten:

— Egy uri asszonyság volt.

— Ellopta a gyereket.

— Az ör majd hanyatt vágódott.

— Kért, hogy ereszssem be ehez az (a nőre mutat) asszonysághoz.

Az anya és a bíró egyszerre kiáltanak rá az örré:

— De ki volt? Ki volt?

Az ör kétségbeesve válaszolt:

— En nem tudom csak azt mondtá, ha kérdezik, mondjam, hogy...

— Mit? Mit?

— A nagymama.

A beteg leány megrázó örömsikolylyal behenyatlott az ör kezébe.

Békefi Antal.

omnis mori jutalma 45 ki volt tüz kérdés: „XVI. és X. nitői az eg költészetün lett Kazay A Váradis léstani pá da módok sziti elő és lemi, mint a testi nev dalmi, illet sék elő — pályadíj m és Pokoly 30, emez 20 pítványból reformátore nagy műve fejezte: R doctrina se és szabato egy pályan Pokoly 84 frtos pa történelem országgyul munkálalat érkezett ké th. és Kás lyadijból 8 pedig Kás pályadíjra tárgyrol — Az 3 tott Boldi Imre 3 th 15 frt. itél által tett első kérd Ferenczek jaival való — beérkez Gábor 3 th kérdésre: „alakban né kisebb dar sával.“ — díját: 8 th 4 th, a má János 7. o. hogy a 12. tanhallgató s csak egy, a jogászok lógusoké.

— Ny rnar 40 4 e kalmával fe berg József láné Ó nag Stern Jakab 6 frt. Fisch (Egyek), D Jakab (Der Géza, Dr. E hály (Sáms) Szöllösy L Nábráczky hálgyé, Sze Nagy Lajos dor, Kiripol muel, Csath udvar) Bosz fer Sándor, Hajdu Gyul Borsányi V Bakos Lajos Ladány), Si Albert (Cse) Pál (Csege), Laky Lajos, log Imre, L don Sándor, Midőn ezen vánitom, eg hogy a fent delméből me összesen 292 díjalap vál Debreczen 1 pénzárnok.

— Talá tott tizenöt mellett átv ház nál.

— Tüz utozan az ő szappanos m zatianság m estétől fogva ronyór éjtél ra, hogy gya bos utca fel sel azonnal k nagy füst ve mindenki m 5-6 percz t ra. Már akkó lánggal éget rufák is tüze nak köszönhé tént; a kár Nagy elismer oltóságot, de a vészt oly i annyiszor ha őrség a toron

ak alatt élő munká-
alátagjai-
nek azok
Debreczer.
utasítsák,
díj kive-
ett 1888.
osházánál
ban, pénz-
he alatt
mentességet
atik fel,
alapjául
lóját tar-
mentességi
saját sze-
va, azon
en lakik,
ny 13. §.
ndja, va-
ráltozását
merje. —
admentes
városból
saját kive-
lefizetni
admentes-
nteni kö-
törvény
hadmen-
megfelelő
fogsággal
n 13
ek had-
elhal-
ai, eset-
ástól szá-
éla bá-
bizonyít-
mutatni,
on szülő,
lotti bi-
be nem
ntetetik
A vá-
sz. ifju-
is az
szmulat-
február
n tartá-
szét-
hivókat
nak szí-
zetében
is előre
yenként
ifjúság
nagy-
képvi-
yes ado-
bb kö-
888 feb-
et pénz-
ása. A
esütör-
tanóvra
t a bi-
szám-
ez s az
zeve is
el. Az
alapít-
graphia
ensis".
t Non
res nő
Szoma-
furosa
emelte
asztán
ókolta.
a.
csak-
volna
s me-
lyban.
étség-
az (a
ltanak
ta, ha
lylyal
ntal.

omnis morar jeligével. Kovács Ferenc 2 th.
jutalma 45 frt. II. Péczeli 4-ik alapítványból
ki volt tűzve a következő irodalomtörténeti
kérdés: „Azon munkásság mellett, melyet a
XVI. és XVII. század prot: lelkész és ta-
nitói az egyházi irodalom terén kifejtettek,
mit köszönhet nekik általános irodalmunk és
költészetünk? Beérkezett 4 pályamű Nyertes
lett Kazay Gyula 3 th. Jutalma 35 frt. III.
A Váradi-Szabó alapítványból kitűzött nevel-
léstani pályakérdésre: „A testi nevelés micsa-
da módok és eszközök felhasználása által ké-
szíti elő és támogatja az embernek egy szel-
lemi, mint erkölcsi fejlődését; egyszersmind
a testi nevelésnek, úgy egyéni, mint társa-
dalmi, illetőleg állami nagyjelentősége adas-
sék elő — beérkezett 2 munka. Az 50 frt.
pályadíj megosztott a Mindszenti Imre 4 th.
és Pokoly József 2 th. műve között; ama kapott
30, emez 20 frtot. IV., A keresztiesi Deák I. ala-
pítványból ki volt tűzve I. ször: Kálvin
reformátorunknak elővégzettana fejtelessék ki;
nagy művből az Institutióból a III. k. 23.
fejezte: Reputatio calumniam quibus haec
doctrina semper inique gravata fuit, hiven
és szabatosan fordíttassék le; Beérkezett
egy pályamű: K a s s a y B é l a 3 th. és
P o k o l y J ó z s e f 3 th. társaszerzők. A
84 frtos pályadíjat elvitték. V. A a magyar
történelemből: Jellemzések az 1790/1-ik
országgyűlés reform. munkálatai és ezen ref.
munkálatok sorsa az országgyűlés után. Be-
érkezett két pályamű: Szolnok Győzőn 4
th. és Kása Gábor 3 th.-tól. A 84 frtos pá-
lyadíjból Szolnokynak adatott 60 frt, 24 frt.
pedig Kása Gábornak. A Balyovszky Gyula
pályadíja: — Meglegia szabadon választandó
tárgyról — beérkezett tizenkét pályamunka.
— Az ötven forintos pályadíj megoszte-
tett Boldizsár Kálmán 8. o. és Török
Imre 3 th. között; amannak 35, emennek
15 frt. ítéltetett oda. VI. A helybeli Casinó
által tett Kazinczy alapítványból kitűzött
első kérdése: „Jellemzéseknek Kazinczy
Ferencnek, különösen a debreczeni kör tag-
jaival való összeköttetései és irodalmi vitái.“
— beérkezett 1 pályamű. Szerzője: Báthory
Gábor 3 th. Jutalma 6 db. arany. A második
kérdésre: „Feldolgozandó tetszés szerinti verses
alakban népmese gyűjteményeinknek valamely
kisebb darabja a népies naiv hang megtartá-
sával.“ — beérkezett 4 pályamunka. Első
díjat: 8 db. aranyat megnyerte, Tóth József
4 th, a másodikat 4 db. aranyat: Krampera
János 7. o. Erdekess és jellemző körülmény,
hogy a 12 pályanyertes mű közül 9-et hit-
tanhallgatók, 2-t gymnaziumi tanulók írtak,
s csak egy származott joghallgatótól holott
a jogászok száma két annyi, mint a theo-
lógusoké.
— Nyilvános számadás. Az 1887 év Feb.
ruár hó 4-én tartott hajdúvármegyei bál al-
kalmával felülkelték Gróf Dégenfeld Schom-
berg Józsefné Ó méltósága 50 frt, Rásó Gyu-
láné Ó nagysága 8 frt. Fekete Sándor 5 frt
Stern Jakab (Kaba) 25 frt. Id. Csanak József
6 frt. Fischbein Ignác 6 frt. Kis János
(Egyek), Danilovits János (Dorog), Mandel
Jakab (Derecske), Feischl Károly, Pongrácz
Géza, Dr. Hegedűs Pál 5—5 frt, Jambor Mi-
hály (Sármón) 4 frt. Nagy Elek (Tokaj),
Szöllőssy Imre (Földes), Bene János (V. Pécs)
Nádráczky István (Nádudvar), Hegyi Mi-
hályné, Szédlák József, Kaszanyitzky Endre,
Nagy Lajos (Egyek) 3—3 frt, Báthori Sán-
dor, Kiripolszky István (Egyek), Altman Sá-
muel, Csath Zsigmond, Ludmán Lajos (Nád-
udvar) Bosznay Károly, Simonffy Imre, Hof-
fer Sándor, Dr. Kovács Dániel (Hadház),
Hajdu Gyula, Berger Vilmos, Sárváry Gyula
Borsányi Viktor, Zádor Lajos Ladányi Gyula,
Bakos Lajos (Tetén), Hagen Sándor (P.
Ladány), Sinay János (Csege), Dr. Kovács
Albert (Csege), Kardos Géza (Csege), Gálffy
Pál (Csege), Turi Péter (Csege) 2—2 forint.
Laky Lajos, Hrusarik Géza (V. Pécs), Ba-
log Imre, Lipovniczky Imre, (P.-Ladány), Va-
don Sándor, N. N. Huber József 1—1 forint.
Midőn ezen adományokért köszönetemet nyil-
vánítottam, egyidejűleg köztudomásra hozom,
hogy a fentírt együtt 209 frtot a bál jöve-
delméből megmaradt 83 frt 70 krral együtt,
összesen 292 frt 70 krrban a vármegyei nyug-
díjalap választmányának átszámoltam. —
Debreczen 1888 Február 10. Kovács István
penztárnok.
— Talált pénz. Kis-Csapóútczán talált-
tott tizenöt frt. Tulajdonossa kellő igazolás
mellett átveheti a kis csapóútczai 335 sz.
háznál.
— Tűz. A múlt éjjel 2 óraker Darabos
utczán az özvegy Jóna Sámuelné házánál a
szappanos műhelyben — valószínűleg vigyá-
zatlanág miatt tűz támadt, — bizonyosan
estétől fogva emésztődhetett az már; a to-
ronyór éjtél után 2 óraker jelezte az őrtanyá-
ra, hogy gyanús füstöt lát felszállani Dara-
bos utca felől, mire az őrség teljes szerelé-
ssel azonnal kivonult. Még akkor is csak a
nagy füst volt látható, azonban a háznál
mindenki mélyen aludt, úgy hogy a tűzoltók
alig bírták feldörömbölni a háziakat s így
5—6 percz telt el míg bejuthattak az udvar-
ra. Már akkor a műhely belseje, padlása
lánggal égett, s a tetőzet belső része, a sza-
rufák is tüzet fogtak. A gyors oltási munká-
nak köszönhető, hogy nagyobb baj nem tör-
tént; a kár így is felmegy pár száz forintra.
Nagy elismerés illeti a mindenkor éber tűz-
oltóságot, de ezuttal a toronyőrséget is, mely
a vést oly ideje korán jelezte. Ime a mit
annyiszor hangoztattunk, hogy ha van jó tűz-
őrség a toronyban mily gyorsan meglehet

akadályozni a veszedelmet, bebizonyosodott.
Bizony csak rendszeresíteni is lehetne már
azt a toronybéli őrséget.
Tegnap délután egy várat-
lan szomorú hírt adtak
szájáról szájra az emberek: K o n t i L a j o s
hítes ügyvéd s Debreczen sz. kir. város ma-
gán levéltárnoka meghalt. A vesztésg Deb-
reczen város tisztikarát, a város közönségét
is; amaz a legrokonzenvesebb, legjobbtágtar-
sak egyikét, emez a szigorú lelkiismeretessé-
gű, és legmegbízhatóbb tisztviselőjét gyászolja
a megboldogultban. Konti Lajos ősi törzö-
kös debreczeni család sarja volt, mely
a városnak a régi időkben is annyi hű
polgárt és derek előjárót adott már. —
Apja S á m u e l, e nagy városnak ja-
vára működött, mint tisztí főügyész. Ő ma-
ga is ama díszes állást töltötte be, mely a
debreczeni sajátos viszonyok között a leg-
megtisztelöbbséggel tartozik, melyre minde-
nek felett a jellem tisztaság érdemesít s a
közönség osztatlan bizalma emeli. — Létezik
ugyanis Debreczenben a közlevéltár mellett
egy külön ugynevezett magán vagy titkos le-
véltár is, melyben őriztetnek a város törté-
netére, kiváltságaira, szabaddalmaira, és min-
den összes magánbirtok viszonyaira vonatkozó
iratok a legrégibb időktől fogva. Ez utóbbi
iratoknak legmelyebb titokban tartása még
mindig érdekében áll a városnak s a felügye-
letet e levéltár felett a magánlevéltári bizott-
mány gyakorolja, mint a közönség meghatal-
mazottja. — Ez a bizottmány minden városi
magán birtok viszonyból eredő kérdés felett
önállóan határoz, azonban évenként, sőt be-
végzett fontosabb ügyekről időnként is tar-
tozik tudomás végett jelentést tenni a köz-
gyűlésnek eljárása eredményéről részletes
indokolás nélkül. E levéltár a történetírás
elől is el van zárva s gazdag, becses adatai
Debreczen város nagy történetének megírásá-
nál nem voltak felhasználva. Ennek nehéz
vas aítai meggett élte le Konti Lajos utolsó
éveit, azt a legmelyebb titoktartást tanusítva,
melyre őt kötelezte, melyhez az ő ki-
fogástalan becsületessége miatt a gyanúnak
még csak árnyéka sem férhetett. Egyszerű
volt életmódjában, pedig vagyonai helyzete
módot és alkalmat adhattak volna
neki, hogy az életnek több örömet, kényel-
met élvezze; szerény, nyíjas, barátságos volt
modorában, mely az öreg urat annyira ked-
vessé tette; nemes, emberszerető volt gondol-
kozás módjában és tetteiben; különnek tart-
hatták sokan a jó öreg urat, ki időszakonként
mindig ugyanazon egy zsinoros ruhában járt,
s igazi typikus jó magyar arczával, kipredett
bajuszával, Kossuth-szakállával aglegény ma-
radt, s kit soha sietni nem látott senki; já-
rása lassu és komoly volt, mint a hogy ko-
moly volt a feladat is, mely a titkos levél-
tárpokossággal járt; de a nagy primes mente
olyan egyént fedett, kire rá illett ez az egy-
szerű, sokat kifejező jelzés: jó ember. Eletrajzi
adataiból megemlíthjük, hogy 1817 szept. 17-én
született. Atyja Sámuel, anyja Laczka Mária
asszony volt. Iskoláit a debreczeni kollegium-
ban végezte. 1836-ban a tiszántúli kerületi
táblánál jegyző lett. 1838-ban a pesti kir.
táblánál esküdtől föl jegyzőnek. 1840-ben
pedig az ügyvédi cenzurát letétén, haza jött.
1861-ben magánlevéltári segéd lett. — 1884.
nov. 15-én pedig a városi közgyűlés által
egyhanguag magánlevéltárnokká választott
Konti Lajos hat testvérét követte a sírba,
kik közül egyik sem lépett Hymen lánczába.
Két fivére mint nőtlén s négy nővére mint
hajadon halt el. Ő maga is kedélyes ag-
legénység között élte le 71 esztendejét.
— Az utóbbi években a bikszádi fürdőnek ren-
des vendége volt minden nyáron egy hónapig
s annak bérezei között ő újította fel a már-
már teljes elhanyaglásnak indult ősi hangszer-
nek, a gitárnak emlékezetét, melyet a he-
gedűvel együtt kitűnően kezel. Zene com-
positiói is vannak, melyek „Bikszádi emlék“
és „Hattyu dal“ cím alatt, melyek meg is
jelentek. A derek öreg urat lapunk munka-
társai közé számolta, a mennyiben — ked-
vedvenc tanulmánya lévén a csillagászat,
minden évben küldött be hozzáuk időjárás-
kat. Egy ízben a Felolvasó körben is tar-
tott felolvasást a csillagászatról.
— Hogy a magánlevéltár becses adataiból dol-
gozott-e fel valamit, nem tudjuk. A helybeli
Komlóssy és Tikos családokkal közeli rokon-
ságban állott s tekintélyes vagyonát roko-
naik öröklék; de jut belőle jótékony cseleked-
és. Halála váratlanul következett be; alig
egy hétig volt beteg. Tegnap délbén már
jobban érezte magát s délbén egy családi
leszármazási tábla ügyében fogadhatta is
Váradi Szabó János udvari tanácsos urat, ki
a Debreczen vidéki nemes családok történe-
tének terjedelmén műven már évek óta dol-
gozik. Jóízűen is ebédelt s már délután
1/2 óraker meghalt. — A rokonok a
következő gyászjelentést adták ki: Mely
fajdalommal jelentjük a szeretett unoka-
testvér, illetőleg unokabátyánk K O N T I
L A J O S hítes ügyvéd, szab. kir. Debreczen
város magánlevéltárnoka s városi biz tagnak,
f. évi Febr. 10-én, életének 71 dik évében,
rövid betegség után történt gyászos elhunyt-
tát. A boldogultnak földi részei f. hó 12-én,
vasárnap d. u. 3 óraker fognak az Egyház-
téri 342. sz. házából, a ref. nagytemplomban
tartandó rövid ima után, a Czeglő utczai
sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. —
Mely végtisztességetekre az elhunytak ro-
konait, barátait és tisztáztársait tisztelttel
meghívjuk. Debreczen, 1888 február 10. Kom-

lóssy Karolina mint unokanővér; Tikos Anna
fő. Béressy Sámuelné; Tiko: István, Kom-
lóssy Heléna, férj. Tipolszky Lászlóné; Kom-
lóssy Evelin, férj. Fényes Lajosné, Komlóssy
Lajos, Komlóssy Dezső, Komlóssy Arthur,
Komlóssy Miklós; Laczka Juliánna, Laczka
László a távolabbi rokonok nevében is. Béke
hamvaira.
— Tanári szék foglaltok. A kollégiumnak
a múlt évi augusztusban választott két új
tanára ma tartotta meg székfoglaló értekezé-
sét. A büntető jog tanszékére elválasztott
Dr. O z o r y I s t v á n — „Az akaratról
büntető jogi szempontból“, a classica
philologia tanára D o c z y Imre pedig! „A
görög világnézetéről olvastak fel
alapos és széleskörű szaktudományosságra
valló székfoglalót, melyet a szép számú kö-
zönség mindvégig élénk figyelemmel hallga-
tott. Az ünnepélyes beigtatást a betegség
miatt távollévő főt. püspök urat Tóth Sámuel
egyh. kerületi főjegyző s akad. igazgató vé-
gezte, szép beszédet intézvén az új taná-
rokhoz s hálásan emlékeztvén
meg e két tanszéknek buzditó példái
szolgáló alapítóirol Debreczen sz. kir.
városról s a megboldogult Péczely Józsefről.
Az ünnepélyen jelen voltak: a főiskolai gaz-
dasági tanintézet. realiskolai tanárokon és a
tanuló ifjúságon kívül Dégenfeld József gr.
Szűcs István egyb. főgondnok, Némethy Lajos
K. Tóth Kálmán lelkész, Laky Lajos és
Rab László vár. tanácsosok; Szabó József
főszámvéző, Dr. Király Ferenc, Fráter Imre,
továbbá Mészáros József, Ujhelyi András, Moeszy
József, Konrád törvényszéki bírók; a presbyte-
rium több tagja stb.
— A Magyarfiuk bálja. A Magyarfi test-
vérek, kiknek vonója ezen a farsangon is
annyiszor huzta a tánczoló ifjúságnak a
pompás talpalávalókat, holnap este ezigány
bált rendeznek a Koronában, mely táncz-
tély fesztelenség és vidámság tekintetében
nem fog mögötte maradni azoknak, melyeket
a közönség rendezett.
— Felolvasás. Zalai Márk „Pénz és hitel“
című népszerű felolvasása nagy közönséget
vonzott az ifjú kereskedők önképző egyesü-
let termébe. A kedélyes felolvasás 1 1/2 óráig
tartott, és páratlan érdekltséggel és élve-
zettel hallgatottott elejétől kezdve végéig. A
mulattató és tanulságos felolvasás főzikkkel;
a csereeszköz az emberiség 4 korszakában, az
arany és ezüstpénz, a hitel, mint a jelenkor
Herkulese. Az idő és takarékltság mint töke
és hitelszerzők. A hitel elfajulása, mint uzsora,
pazarlás és szedelgés. A végén pedig egy
igen sikerült post scriptum tartotta jó han-
gulatba a nagyszámú halgatóságot. A taps és
éljen természetesen bőven jutott a népszerű fel-
olvasónak és mint értcsillúnk, ezen időszéri
tanulmányának nevezhető felolvasás külön ön-
álló füzetben is fog megjelenni, mely az
összes hazai ifjúsági köröknek fog elküldetni.
— Öngyilkossági kísérletet követett el
tegnap egy közshadseregbeli őrmesternek
esinos fiatal felesége, magára zárt szobában.
Egy másik, nem kevésbé esinos as-szonyká-
val, férje állítólag féltékenységből úgy össze-
csivakodott, megelő nap, hogy következő reg-
gel elkeseredetten gyufaoladatot ivott. Hanem
a házbeliek korán észrevették a halállal vi-
vódó menyecské kinjait s ellenszerek gyors al-
kalmazásával megmentették az életnek.
— Zeneestély lesz holnap este a Bi-
kában. Rácz Károlyék fognak muzsikálni.
S z i n h á z.
„A szerelem vad rózsái“ hang-
zatos című 3 felvonásos énekes bohózat ke-
rült tegnap „először“ színe. A különös szín-
lapon kívül nem is köleszönött más érdekes-
séget a darabnak a Rónaszéki jutalomjátékán
kívül. Ez pedig már maga egy érdekesség.
Ugy szeretik itt ezt a mi Gusztinkat, mintha
egy közösen nevelt fia lenne a publikumnak.
— Neve vonz a színlapon, bevezetik a szin-
padon, s megboosájtának neki minden, még az
ilyen „Kukutyini bank“ féle csínyeket is.
A komikusoknak igaz, hogy mint a pri-
madonnáknak, divatjuk van, — de Rónaszé-
kinek nem is divatja, hanem egy állandó la-
kása van már — a közönség szívében. Róna-
széki csak Rónaszéki, s a kis gyermektől
kezdve az intelligens, műtörté közönségig
mindenki egyaránt szereti. Tagadhatlan, hogy
meg is érdemli. Sajátos humora, könnyed já-
téka, mely nem hgy erőltetett volna, de
néha annyira természetes hogy sokan tulzó-
nak fogják föl, mindég biztosítják sikerét.
Tegnapelőtt egy színlap kiho-
dót személyesített, s innunk sem kell, hogy
mily zajos tüntetések központja volt. Kol-
bász, sonka, s nemzetiszínű szalagos esikőb-
bőz kulacs volt a taposk elöpostája, melyek-
ből aztán több is jutott a fiatal deakúság ré-
széről számára, mint a menyinyi „elég“.
A darab azok közé tartozik, kik halva
születnek. Nehány sikerült jelenete néha meg-
neveltette a közönséget, de az általános
bukástól csak is Rónaszéki játéka, illetve ju-
talomjátéka mentette meg.
A darab főszerepeit Medgyaszai, Bé-
kassy, Zilahy, Vedres, Molnár, Püspöki ját-
szották. Igyekeztetik nem sokat segíthetett a
szerelem vadrózsái, azaz a dráma e vadvi-
ragának.
Egri Kálmán színészkedésének 25 éves
jubileuma. Szegeden szerdán este ment végbe
az odaváló közönség osztatlan szeretetének
fényes nyilvánulási között. A színház egé-

sen telve volt s az előadás előtt az ünne-
peltet a színpadon részesíték ritka ovációk
ban. Előbb Kazaliczky üdözölte a lendületes
beszéddel, azután Follinuszné a szintársulat
ezüst babérkoszoruját, Tökös Emilia Szeged
város közönségének babérkoszoruját, Kükeme-
zey Vilma pedig a szegedi színiügyi bizottság
ajándékát: két nehéz ezüst girandolát. Ezenki-
vül két koszorút és egy piros bugyellárisban
156 frt 50 kr. ajándékot adtak a jubiliánsnak
kit Parlagi Janosi előadása közben sokat tap-
soltak. Előadá: után banket volt, hol Szaba-
dos h. polgármester mondta Egreire a felkü-
szöntöt, Pósa Lajos pedig szép verset sza-
vált el.
Preciösa Grigolatis légtánczosné vendég-
játéka. Preciösa Grigolatis világhírű légtán-
czosné, ki Európa és Amerika legnagyobb
színpadjain a közönség osztatlan tetszése közt
működött, a jövő héten kezdi meg vendég-
szereplését színpadunkon. A kisasszony leg-
közelebb Aradon, K r e c s á n y i igazgatónál
lépett föl, s a közönség annyira megkedvelte,
hogy a kikötött 3 játéka helyett 6-szor kel-
lett fellé, nie. Az ő művészetét szavakkal ki-
fejezni nem lehet, írják a lapok, őt látni kell.
Ő a szépnék teljes megjelenése, az ideálnak
uegtestesülése.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, vasárnap, 1888. febr. 12-én:
Lumpáczius Vagabundus
vagy:
a három jó madár.
Énekes bohózat.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Kereczag Vilmos.
SEIDENE GRENADINE 95 kr. bis
fl. 9.25 per Meter (12 Qualitäten) schwarz
und farbig, versendet roben- stückweise
zollfrei das Fa'rik-Depot G. Henneberg
(k. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umge-
hend. Briefe 10 kr. Porto.
Legnagyobb választékban és igen
jutányos áron kaphatók:
Butorkelmék, szőnyegek,
pokróczok függönyök, papla-
nok és matrácok
KUNZ JÓZSEF és TÁRSÁNÁL,
Kis-templom bazár. 3.
Mindennemű
száj- és fogbajokat
kezel, valamint
odvas fogakat
és
fogtöveket
(fajdalom nélkül érzéketlenítés által)
távolít el,
fogakat töm és műfog betéteket eszközöl
Dr. TIHANYI SÁMUEL
rendelő óráiban (reg. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig).
Jutányos áru borok!
Van szerencsém a t. közönség becses
figyelmébe ajánlani, miszerint Czegléd-
utczán, az új ref. templom közelében,
saját házamnál, következő
tisztá kezelésü
és valódi minőségű borok
állanak a fogyasztó közönség rendelke-
zésére, u. m.
Kerti bor literje 12 kr.
Székelyhídi hegyi bor 16 „
Kgyai, saját termésű 20 „
Bikar bor 30 „
Mit is, midőn köztudomásra juttatok,
felkérem azokra a t. olvasó közönség
figyelmét és pártfogását. — Ugyanezen
borok nagyobb és kisebb mennyiségben
is fo yvást kaphatók és megrendelhetők.
A t. közönség pártfogását kérve —
vagyok tisztelttel
PAP LÁSZLÓ
bormérső.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonához tartozó Piacz-Kisujtcai mészárszékek és pedig I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. és XIX. számúak, tehát összesen 19 mészárszék, folyó 1888-ik évi Mártius hó 7-ik napján d. e. 10. órakor a városház nagytermében folyó 1888 évi Julius 1-től 3 évre tehát az 1891. évi Julius 1-ig napjáiig terjedő időre a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesíttetnek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bányapénzűl, az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen 1888. Február 6.

A városi tanács.

Viszsgáljatok meg mindent s a legjobbat válasszátok.

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványával kitüntetett készítmények.

Dr. Miller mohnövényedve, meglepő hatású köhögés, rekedtség, torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgyümönél és egyáltalán a légzőszervek minden gyuladásaánál. Tegelyben gyermekek és felnőttek számára. Egy tegely ára 50 kr.

Dr. Miller görcs elleni övóbalzsama. Ezen balzsam cészerű és ajánlatos gyomor-fájás és gyomorgörcs, gyomorhurut, gyomordaganat, hányás, hasmenés, főfuvadás eseteiben, kólikák, fájdalmaival az eredmény csaknem rögtön. Továbbá minden hosszadalmas és kimerítő betegség után, amennyiben az emésztést nagyban előmozdítja. Ezen kitűnő szernek különösen faluhelyen egyetlen háztartásban sem kellene hiányoznia. Egy üveg ára 1 ft 50 kr. Fél üveg 80 kr. o. é.

Debreczenben kapható a „Mégváltó” hozozimzett gyógyszerzetben és Stenczinger K. fűszerkereskedésében.

5992 tk.
1887.

Árverési hirdetm. kivonat.

A h.-büszörményi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a h.-büszörményi részvénytársulati takarékpénztár végrehajtónak Zsolnai András végrehajtást szenvedő elleni 300 ft tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a h.-büszörményi kir. járásbíróság területén levő, H.-Büszörmény városban és határában fekvő a h.-büszörményi 4586½ sztkjával foglalt A. I. 2983 hr. 2965 népsorszámu udvar és házból álló ingatlanra 200 ftban, az 5305/c hrsz. szántóföld ingatlanra 88 ftban, a 13060/f hrsz. szántóföld ingatlanra 30 ftban, a 14443/c hrsz. szántóföld ingatlanra 70 ftban, a 18967/c hrsz. rét föld ingatlanra 39 ftban, 19353/c hrsz. rét földingatlanra 11 ftban és a 11970/c hrsz. szántóföld ingatlanra 47 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi Március hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor alólírt bíróság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy is 20 ftot 8 ft 80 krt, 3 ftot, 7 ftot, 3 ft 90 krt, 1 ft 10 krt és 4 ft 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Büszörményben a kir. járásbíróság mint könyvi hatóságnál 1887. évi december hó 21-ik napján.

Deák

kir. aljárásbíró.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.

Alföldi takarékpénztár részvénytársulat DEBRECZENBEN a XV. évi rendes közgyűlését

1888. február hó 26-án délelőtti 10 órakor saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámla betérjesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Hat igazgatósági tagnak megválasztása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.

1888. február hó 2.

Az igazgatóság.

Iparhatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

NŐI FÉRFI és GYERMEK CZIPŐ

üzletemmel végképen felhagyok az összes raktáron levő czipő árakat



Az arany csizmához.

gyári áron alól

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére minél tömegesebb látogatását az igen tisztelt közönségnek kéri

tisztelettel

FALK OTTÓ

Főpiatz a városháza épületben.

A mellékelt védjegyre ügyelendő. Üdítő ozonduz erdei levegő a szobában csakis Ghillany gyógyszerész által ERDŐILLAT

Az első orvosi tekintélyek által elismerve és ajánlva. Ghillany gyógyszerész „ERDŐILLAT”-a a legerősebb Conifer-kivonat, a leghathatósabb és egyszerűbb legkellemesebb levegő tisztító szer a lakoszályokban. Desinficál, javítja a levegőt és felkészíti a légzőszerveket, s így gyermek-, beteg-, háló- vagy általában lakoszályokban nélkülözhetetlen. Fűdőnél mellékszernek frissítő tulajdona miatt jótékony hatású az ióma és bőre, mint szintén a mosdóvízhez mint pótlék. Ghillany erdőillata minden más desinficáló szernél előbbvaló és illatszernek is használható. Ára 1 nagy üveg 1 ft, 1 kis üveg 60 kr. Készítés és főraktár:

WETTENDORFER G.
Wien, Hernals, Veronikagasse No. 32.

Ezen erdőillat nagy mértékben ozonképző, a miért is mint légtisztító és desinficáló szer lakoszályokban jó szolgálatot tesz. Betegeskedéseknél és járványok alkalmával igen ajánlható. En magam is már régóta használok ezen szert háztartásomban fentírt célokra.

Chem. Dr. Prof. Godeffroy Richard

a bécsi kémiai laboratórium gyógyszerészeti iskola előjárója.

A „Debreczeni ipar és kereskedelmi bank”

XXI-ik rendes közgyűlését

1888. február 26-ik napján délelőtti 10 órakor

tartandja Debreczenben a városház nagytanácstermében, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívtnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 5 nappal az intézet pénztárán l kelt tenniük.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1887-ik évi üzletről.
 2. Az 1887-ik évi számadások és mérleg, s ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása, és a nyereség felosztása feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.
 3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében a kilépő két tag helyére három évre két igazgatósági tagnak megválasztása.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző nyolcz nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben az 1888. február 8 án tartott ülésből.

Az igazgatóság.

Eladó tengeri.

1400 m.-mázsa Ó-tengeri (1886-iki termés) eladó, — értekezhetni SZABÓ LAJOS fiaival czégnél Debreczenben.

17.

1888. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A nánási kir. járásbíróság 40/1888. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Müller Emil budapesti lakos részére Edelstein Miksa debreczeni lakostól 375 ft — kr. tőke, ennek 1887. évi szeptember hó 1. napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 42 ft 95 kr. perköltség erejéig 1888. évi Január hó 6-án bíróság la. foglalt és 800 ft — kr. becsült szarvas marhák és gabona neműekből álló ingóságok 1888. évi Február hó 15 én, délelőtti 10 órakor kezdetét veendő és az Edelstein Miksa által haszonbérlet bogárbáti tanján megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adani.

H.-Nánás, 1888. évi Január hó 28.

Muraközy Gábor.

bírói kiküldött.

Csász. királyi kizáró. szab.

Ablakizzadás elleni Paszta.

Ezen pasta megakadályozza az ablaktáblák megeroszkodását, tisztaságát és befagyását, használati módja felettébb egyszerű és gyors s e mellett egy cseppet sem fáradságos. Az ablaktáblák átlátszósága épséggel semmit sem szenved, s ennél fogva kirakatok számára ajánlatra méltó.

Szemüvegek ezzel elkészítve nem ereszkednek meg.

Egyedüli beszerzési forrás

CAERTNER RICH., vegyészeti gyára, Bécs, I., Gisela str. 4.

ÁRA: 1 kisürl. tegely csak 50 krnak a beállítás mellett (levélbelyegekb.) 1 nagy tegelyvel, mely az egész tételre elegendő 1 ft 50 kr.

Megküldés bérment. — Ismétlődő árkedezményben részesülnek. Kapható valamennyi jó hírű kereskedőnél. — Főraktárhelyiség Budapest: Kertész Tódornál, Dorottya-utca 1.

502.

1888.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 1885. évi XXIII. t. cz. 191. §-a értelmében felhívom a város területén létező azon vízművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háboríthatlan gyakorlat igazolását, a mult évi augusztus 8-ról 4956/887 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán, mult 1887. november 20-ig nálam benem jelentették, hogy 6 hónap alatt, vagyis 1888. évi július 30-ik napjág (bezárlag) az engedélyért folyamodjanak, — különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik, s vízműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése céljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok, a vízjogi törvény 191. §-ának második bekezdése értelmében, bélyeg és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség, minden hatósági engedélyre szoruló vízimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Kelt Debreczenben 1888. január 22-ik napján.

Simonffy Imre

kir. tanácsos, polgármester.